

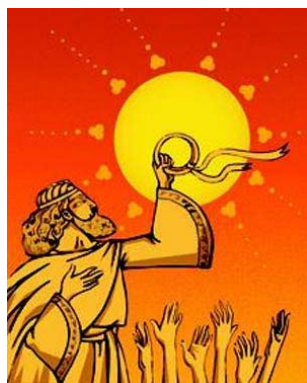

زرتشت پاک

زمان دقیق جشنها در دین زرتشت چه زمانی می باشد؟

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۶ فروردین ۱۳۹۴ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

جشن اسفندگان یا سپندارمذگان برابر است با پنجمین روز از ماه اسفند در همه گاهشماری‌های ایرانی.

جشنها در دین زرتشت

جشن اسفندگان یا سپندارمذگان برابر است با پنجمین روز از ماه اسفند در همه گاهشماری‌های ایرانی. چنانکه در منابع ایرانی آمده است، جشن سده پس از ۴۰ روز از شب یلدا یا چله، و پس از ۱۰۰ روز از اول آبان قرار دارد. همچنین جشن سده، پیش از ۲۵ روز از جشن اسفندگان است.

این اندازه‌ها و فاصله‌های تعریف شده در متون و منابع کهن ایرانی، تنها با گاهشماری ایرانی با ماه‌های سی و یک روزه (مبدأ هجری خورشیدی فعلی) که بزرگترین دستاورد دانش گاهشماری در جهان است، مطابق است؛ ولی با کتابچه‌ای نوساخته که در چند سال اخیر در ایران با نام سالنمای دینی زرتشتیان چاپ می‌شود، مطابقت پیدا نمی‌کند. چرا که در این کتابچه، فاصله ۱۰۰ روزه از اول آبان تا جشن سده به ۱۰۶ روز، فاصله ۴۰ روزه شب یلدا تا جشن سده به ۴۶ روز، و فاصله ۲۵ روزه جشن سده تا اسفندگان به ۱۹ روز رسیده است. این فاصله‌ها با هیچکدام از اسناد و منابع و تاریخ‌نامه‌های ایرانی هماهنگی ندارد.

اینها نمونه‌هایی از آشفتگی‌هایی است که منتشرکنندگان این کتابچه در ذهن نوجویان ایجاد کرده و نه تنها نظام قانونمند گاهشماری ایرانی را مخدوش کرده‌اند، بلکه اختلال‌هایی نیز در تقویم سنتی یزدگردی زرتشتی که در میان بسیاری از زرتشتیان ایران و عموم زرتشتیان هند و جهان رواج دارد، به وجود آورده‌اند.

معدودی که از این شبه تقویم نوساخته دفاع می‌کنند، عملاً در نوشته‌های خود از این فاصله‌های ۱۰۰ روزه و ۴۰ روزه و ۲۵ روزه یاد می‌کنند، اما گفتار خود را بگونه‌ای با توصیف‌های زیبا و شعر و ترانه ترتیب می‌دهند که خواننده غیردقیق متوجه نشود این اعداد و ارقام با آن سالنما هیچگونه انطباقی ندارد.

همانگونه که می‌دانید، من و دیگران در این زمینه بارها نوشته‌ایم و پرسش‌هایی را در رسانه‌های گوناگون خطاب به تهیه‌کنندگان ناشناس آن مطرح کرده‌ام. این پرسش‌ها تاکنون بدون پاسخ مانده است. چرا که هرگونه پاسخی می‌تواند موجب افشای قدمت بیست ساله این تقویم، دستکاری‌های فراوان در گاهشماری ایرانی و زرتشتی، نبود هیچگونه سامانه کبیسه‌گیری و تعریف مشخص از طول سال، مبدأ سالشماری ساختگی و نیز اختلاف‌های فراوان با دیگر زرتشتیان جهان شود که چنین دستکاری‌هایی در قواعد سنتی و دینی را نادرست می‌شمارند.

از این رو، زمان درست شب یلدا برابر با شامگاه ۳۰ آذر، جشن سده در ۱۰ بهمن و جشن اسفندگان در ۵ اسفند است. کسانی که از روز دیگری نام می‌برند، می‌باید بجای کوشش برای انحراف ذهن خواننده، به توجیه و توضیح این فاصله‌های منطقی و تعریف شده که خود نیز به آن باور دارند، برآیند و سپس دست بکار تغییر روزهای جشن‌های ملی ایران که در طول هزاران سال در گستره پهناور سرزمین‌های ایرانی تثبیت شده‌اند، بشوند.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «زمان دقیق جشنها در دین زرتشت چه زمانی می‌باشد؟»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1630/pdf/زمان-دقیق-جشنها-در-دین-زرتشت-چه-زمانی-می-باشد.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵